

RAZGOVOR Viši saradnik DPC-a iz Berlina Bodo Veber za "Avaz"

Izlaz je u strateškom preokretu politike EU i SAD prema BiH

Smatra da je Šmit dopustio da bude uvučen u proces izborne reforme i razorno djelovanje zapadnih pregovarača

Očigledno je da je Milorad Dodik radikalizirao politiku podriivanja ustavnog poretka i političke stabilnosti BiH kroz stalne secesionističke prijetnje, kaže Bodo Veber (Weber), politički analitičar, viši saradnik Vijeća za politiku demokratizacije (DPC) iz Berlina.

Dva zakona

Dodaje da je Dodik ohrabren štetnim djelovanjem EU i SAD u pregovorima o reformi Izbornog zakona te potezima Zapada, od imenovanja Kristijana Šmita (Christian Schmidt) za visokog predstavnika, inicijative OHR-a o državnoj imovini i poništavanja dva entitetska zakona.

- Od 2018. godine, kada prelazi na državni nivo, kandidiranjem za Predsjedništvo BiH, čini se da je Dodik malo izgubio kompas svoje politike, pa je u više navrata išao dalje u svom secesionističkom pohodu i provociranju hronično slabog Zapada do tačke gdje više ne može ići nazad, po cijenu gubitka političkog kredibiliteta u RS - kaže Veber.

Dodaje da visoki predstavnik Kristijan Šmit, ako želi oživiti OHR, mora ući u ozbiljan sukob s EU i SAD, koji odavno

Veber: Nada se da će se Zapad probuditi

nisu ozbiljni kada je riječ o BiH. Smatra da je Šmit dopustio da bude uvučen u proces izborne reforme i razorno djelovanje zapadnih pregovarača, čime su SAD i EU prešli s politike popuštanja etnopolitičkim elitama na podršku destruktivnim etnopolitičkim ideologijama.

- Intervencijama u oktobru 2022. i aprilu 2023. Šmit je, kao produžena ruka američke administracije, učinio historijsku štetu demokratiji i vladavini prava u BiH te ugledu OHR-a. Potezima koje je

vukao otad djelimično je popravljao ugled i poziciju OHR-a, ali ne i otkazivanjem posjete Banjoj Luci pod Dodikovim prijetnjama deportacijom. To je, vjerujem, bilo motivirano nedovoljnom podrškom Zapada, ali je još jedan dokaz da bi jednostranim potezima trebao ići u sukob sa Zapadom. Tako bi EU i SAD primorao da puno ozbiljnije i odlučnije nastupaju u BiH, počevši od odnosa prema Dodiku - ističe Veber.

Vodeća uloga

Nedavni teroristički napad na Kosovu, upozorava naš sagovornik, dramatičan je i najočigledniji dokaz da je politika "appeasementa" (popuštanje, primirivanje) prema Beogradu i Vučiću, ali i Dodiku i Čoviću, od početka osuđena na propast.

Nada se da će se Zapad probuditi, ali je skeptičan u

pogledu strateškog preokreta. Izbori u SAD su suviše blizu, pojašnjava, a BiH i zapadnom Balkanu prijeko je potrebno da vodeću ulogu preuzme Berlin.

- Izlaz postoji u ozbiljnom strateškom preokretu politike Berlina, EU i SAD prema BiH. Ne u ubrzavanju puta ka EU članstvu bez ispunjavanja kriterija, kao što je to bio slučaj u decembru dodjeljivanjem kandidatskog statusa. Vidimo u djelovanju vladajuće koalicije na državnom nivou kuda to vodi, da jedino služi destruktivnim interesima etnonacionalističkih elita, prije svega Dodiku i Čoviću, a nikako građanima BiH ili geostrateškim interesima Zapada u regiji. EU njima nikako ne smije dati otvaranje pretprijetnih pregovora u decembru - rekao je Veber.

A. BAJRAMOVIĆ

Prvi korak ka ozbiljnoj politici EU prema BiH

- Njemačka i druge države članice moraju se odlučno protiviti lobiranju Varheljija (Varhelyi), Delegacije EU i nekoli-

cine neozbiljnih država članica. To treba biti prvi korak ka ozbiljnoj, strateškoj politici EU prema BiH - ističe Bodo Veber.